

OPINIONS

Nº 103 - Any 2019

¿Inspiració... Còpia... Circumstàncies...?

Algú m'ha preguntat: ¿d'on treus les idees per als teus escrits?

Doncs depèn: l'experiència, una frase escoltada o llegida, una cançó, un diàleg, un esdeveniment joiós o trist, propi o aliè... qualsevol cosa em pot servir d'inspiració.

Com és lògic, no naixem amb idees preconcebudes; les anem adquirint amb el pas del temps a base de cultura i vivències que van forjant i enriquint la nostra personalitat.

Durant molts anys, la percepció que s'ha tingut de la meva persona ha estat la d'un "florero" i poca cosa més, però, la realitat, ha estat molt diferent.

Tant abans com ara, he procurat cultivar-me: llegint, escoltant, dialogant i observant (no xafardeixant), i, haver patit una malaltia molt dolorosa durant anys de la qual n'arrossego conseqüències, m'ha servit per poder discernir entre falsedat, veritat o fal·làcia, de molts conceptes que havia donat com a veritats absolutes.

S'atribueix a Sòcrates la frase <<Només sé que no sé res i en saber que no sé res, alguna cosa sé, perquè sé que no sé res>>. Una gran redundància carregada de raó. Per molt que ens sembli que som sabedors de molt, la realitat és que, de tot, en som aprenents, i, posada a fer redundàncies, no es tracta del que sabem, sinó del que fem amb el que sabem.

Des l'antiguitat els escriptors han buscat una font d'inspiració per als seus escrits. Un bon exemple és la Bíblia que conté paràgrafs copiats de la "Torà", anomenada també Bíblia hebrea, on es troben les ensenyances i instruccions a seguir pel poble d'Israel que, segons els jueus, Déu entregà a Moisès a la muntanya del Sinaí,

Va ser escrita a partir del segle IX aC. i serví d'inspiració per redactar l'Antic Testament de la Bíblia cristiana (el llibre més llegit a tot el món), on també, en el Nou Testament, hi ha conceptes copiats de la religió mitraica i idees de la filosofia budista originàries segles abans de Crist.

Pío Baroja escriptor espanyol (1872-1956) va dir al final de la seva vida: <<els que escrivim ho fem buscant fonts que ens inspirin. Els arguments d'una obra es repeteixen amb variants i en els desenllaços passa el mateix, fins i tot la música no se n'escapa>>.

Hi ha grans compositors de música clàssica que en escoltar partitures d'altres músics els ha estat motiu d'inspiració. En la primera simfonia que va compondre Brahms li serví l'última de Beethoven; i, en la simfonia "Linz" de Mozart hi ha compassos a l'inici, que són idèntics a l'Al·leluia de Haendel.

També hi ha música i cançons modernes inspirades en temes religiosos com el “*Jesús*” de Freddy Mercury o l’òpera rock “*Jesu Cristo Superstar*”, en la que s’ha fet una adaptació lliure dels evangelis amb un argument centrat en els últims set dies de la vida de Jesús de Nazaret.

Grans escriptors i compositors, antics o moderns, en algun moment s’han inspirat en la història, temes sacres, laics o altres autors, però això no vol dir que no fossin capaços de crear per sí mateixos magnífiques obres, i, alguns d’aquests genis, ho feren en circumstàncies particulars molt adverses.

Uns exemples: Beethoven (1770-1827) era sord; però, després de llegir un poema del poeta i escriptor Friedrich Von Schiller, s’inspirà per compondre la Novena simfonia on hi ha inclosa l’“Oda a l’alegria”, adaptada i adoptada com a himne per la Unió europea i de la qual s’han fet versions interpretades per cantants moderns. Edgar Allan Poe (1809-1849), escriptor, poeta, assagista i “pare” de la literatura macabra i de suspens, era alcohòlic, depressiu i li feia por l’obscuritat. Francisco de Quevedo (1580-1645), escriptor, novel·lista i polític, va néixer coix, amb els peus deformats i una severa miopia. No obstant això, és un dels autors més destacats de la literatura espanyola.

[Una curiositat: fins a mitjans del segle passat, es portaven ulleres que només s’aguantaven fent pressió sobre el nas. Aquest tipus d’ulleres se’ls anomenava i se segueix anomenant-les “Quevedos” perquè ell les utilitzà durant la seva vida].

Ben segur que, a part dels autors anomenats, hi ha un gran nombre de persones que, malgrat circumstàncies d’infortuni, no els ha faltat inspiració per compondre música, escriure grans obres literàries, novel·les de misteri i altres, que són una font de coneixements, distracció i ens fan passar una bona estona.

Ortega i Gasset (1883-1995), filòsof i assagista, va dir: <<*jo sóc jo i les meves circumstàncies*>>.

Durant la nostra vida: home o dona; creient o laic; casat, solter o religiós; vell o jove ¿qui s’ha lliurat d’alguna d’elles?

Hem culpats les circumstàncies de no haver pogut exterioritzar sentiments o la vàlua de que érem posseïdors. Aguantàrem molts “sorolls” amb resignació, humilitat i silenci, originant alguna que altra crisi que passàrem en solitud. Però, ¿érem sincers amb aquesta acusació? o, ¿fóra covardia per no decebre familiars; per no ser protagonistes de murmuracions i censura; o per la comoditat d’una manera de viure a la qual no volíem renunciar, malgrat ens produïa en molts moments una gran ansietat?

Si ets de les persones que la teva vida s’ha dut a terme en un “anar fent” i has estat feliç, enhorabona, ets un/a privilegiat/da.

Si la resposta és: “les circumstàncies amb que em vaig trobar no em deixaren alternativa”; potser és el moment de fer un replanteig interior, ser qui realment ets, deixar de banda prejudicis que t’han acompanyat fins ara, dir adéu al passat i, amb alegria dir “hola” devenir.

El temps passa i ho fa de presa. ¿Deixaràs que dubtes i pors, de tota mena, segueixin dominant la teva vida? ¿T’excusaràs o et justificaràs pensant... no em vull encaparrar, de moment ja ho tinc bé, ara no és el moment, potser dintre d’un temps si les circumstàncies canvien...?

¿Per què esperar que les circumstàncies canviïn per ser valent/a i acomplir somnis que no has pogut fer realitat per circumstàncies, si avui és un gran dia per començar a ser valerós/a? Cada moment viscut en passat o en present té un valor incalculable. ¿Per què esperar fer-los realitat demà, quan el demà és... una incògnita?

Cloenda

Quan he començat a redactar aquestes Opinions (procurant com sempre, emprar un to reflexiu, sincer, una mica autobiogràfic i sense ànim de dogmatitzar), ho he fet amb una idea determinada; però, a resultes d'haver rebut un WhatsApp, les he modificat sense desapropitar el que ja havia escrit.

Un WS en el que m'he vist reflectida al llegir les respostes que fa una dona a una periodista quan li fa la següent pregunta:

¿Què sent una persona com vostè que ja ha arribat a la vellesa?

L'entrevistada va quedar una mica sobtada per la pregunta, i després de rumiar uns moments respongué: *<<a vegades quan em miro al mirall penso com va canviant el meu aspecte, però no em preocupa. Fer-se vell és un regal, és el fruit d'haver passat experiències. Unes, m'han causat molt sofriment i altres, les he gaudit fins esbremar la última gota de tot el que han donat de sí. Quan ja ets vella, s'accepten les limitacions físiques i emocionals en que et vas trobant, procurant no t'angoixin per poder gaudir la vida que et queda, de la millor manera possible>>*.

Com la dona en qüestió, també em miro al mirall, i, malgrat el que reflecteix em recorda el pas del temps i no és motiu per fer repicar campanes d'alegria, tampoc m'angoixa. També veig el producte de moltes experiències acumulades per una suma de sentiments, abundants i diversos, que han enriquit la meva vida interior.

El deterior físic es llei de vida. No podem planxar les arrugues, la musculatura ha anat perdent rigidesa i la ment no és el que era, però, si ho mirem positivament, és un bon moment per ventilar el subconscient, oblidar episodis desagradables que van quedar enganxats a la memòria i donar entrada a una bona glopada d'aire fresc.

Malgrat les ganes d'enriquir la meva ment ha estat molt important; a mida que vas posant anys el voler saber i racionalitzar va minvant i dones molta més importància als sentiments que acumular coneixements.

Particularment, procuraré emprar uns bons antídots en totes les circumstàncies adverses que se'm puguin presentar i, uns quants poden ser: prendre'm la vida amb optimisme, llegir, escriure, parlar, opinar, somiar, escoltar música clàssica, rítmica i romàntica, cantar, ballar, riure, portar una mica de consol i alegria a qui la necessita, respectar profundament les maneres de pensar i actituds dels altres sense perdre la meva identitat, però, per damunt de tot... tenir algú a qui estimar i, alhora, rebre demostracions d'estima.

L'amor és la sal de la vida i sense ell la vida s'esdevé insípida.

Maria Mercè Usón